هۆکاری وەرگۆڕانی ئامانجەکان

هەژێن

٠٩ی ئازاری ٢٠١٥

(٢)

ڕەتکردنەوەی سیستەم و پێکهاتە و ڕێکخستنی قووچکەیی چینایەتی، واتە پێچەوانە خۆڕێکخستنەوەی ئازادیخوازان لە پێکهاتەی ئاسۆیی و زنجیرەیی ناچینایەتیدا.

هەرچەندە ئامانج لە پێکهێنانی ڕێکخراوە جەماوەریی و ڕامیارییەکان دژایەتی سیستەم و ڕەتکردنەوەی پێکهاتەی چینایەتی بێت، ـلام بەداخەوە تا تاکو ـا سەرەنجام هەموو هەوڵ و تێکۆشانی مرۆڤە ئازادیخواز و یەکسانیخواز و خۆبەخشکارەکان ـاڕاستەوخۆ بووەتەوە بە بەهێزکەرەوەی سیستەم و پێکهاتەیەك کە دژایەتیانکردوون و ئامانجیان لەنێوبردنیلب بووە. بۆ نموونە زۆربەی ڕێکخراوە کرێکاریی ـ جەماوەرییەکانی ژنان، خوێندکاران، فەرمانبەران، پەککەوتان، کەمئەندامان، خانەنشینان، ..تد پاش سەدە و نیوێك تەنیا ئاریستۆکراسی (Aristocracy)یان بەرهەمهێناوە و ڕۆڵیان میانجیگەریی نێوان خاوەنکار و کرێکاران، میـ ـەریی سەروەران و ژێردەستان، مشەخۆران و ڕەنجخوراوان بووە و وەك ڕامیاران و پارتییەکان بوونەتە ئامراز بۆ بەناوبانگبوون و خۆشگوزەرانی کەمینەیەکی دەسەڵاتخوازی سەرووی ئەو ڕێکخراوانە و لە هەموو بارەکاندا تەنیا خۆشباوەڕیی پاشڕەوانیان بە ڕزگارکەریی پارتییەکان و سەرانی پارتییەکان بـ ـزکردووە و لە بەرانبەردا وەك هاوتەریبی سیستەمە چینایەتییەکە تاکی ژێردەست و ناڕازییان لە هەموو خۆبەکاربوون و خۆڕزگاریی و خۆبیرکردنەوەیەك خاڵیکردووەتەوە.

ەمموو پارتییە بەناو کۆمونیست و سۆشیالیستەکان یا بوونەتە بەشێك لە سیسەمی پارلەمانی یا بەهۆی کودەتا و دەستەمۆکردنی ڕاپەڕینەکانەوە بوونەتە کوتەکی سەر سەری ئەوانەی کە بەناویانەوە خۆیان قووتکردووەتەوە یا بەهۆی سەرکەوتگەریی و ـزم و ململانێی دەسەڵاتخوازانەی دەستە و گروپ و ئاراستەکانی نێویانەوە وەك ڤایروس بەردەوام لە کەرتبوون و وەچەخستنەوەدابوون، کە لە هەموو بارەکاندا تەنیا خۆشباوەڕیی پاشڕەوانیان بە ڕزگارکەریی پارتییەکان و سەرانی پارتییەکان ـەهێزکردووە و لە بەرانبەردا وەك هاوتەریبی سیستەمە چینایەتییەکە تاکی ژێردەست و ناڕازییان لە هەموو خۆبەکاربوون و خۆڕزگاریی و خۆبیرکردنەوەیەك خاڵیکردووەتەوە. ـ ناڕازیی و یاخیان بەناوی سۆشیالیزمەوە لە ڕێکخستنی قووچکەیی هاوشێوەی سیستەمە چینایەییەکە ڕێکخستووەتەوە و بە مێخی گەورەتر و خۆخوزانەتر بە کۆمەڵی چینایەتییەوە شەتەکیانداوەتەوە.

ئەگەر بەوردی سەرنجبدەین بێجگە لە جیاوازیی ڕواڵەتیی پاگەندە و بەڵێنە سەرخەرمانییەکان، هیچ جیاوازییەکی لە پێکهاتە و ڕێکخستن و میکانیزم و پەیوەندی نێوخۆیی ئەو ڕێکخراوە بەناو "سۆشیالیستیی و کۆمونیستی"یە جەماوەریی و پارتییانە و ڕێکخراوە زەرد و پاشکۆکانی دەسەڵات و پارتییە بۆرجوازییەکان و سیستەمی چینایەتی و ڕەوت و ئاراستەی چینایەتیدا نییە و هەموویان تەواوکەری یەکدین.

لێر ـ سەرەنجامە دەگەین، کە گرنگ نییە ئێمە پاگەندەی چی دەکەین و چەندە لە دروشمداندا خۆمان سووردەکەینەوە و دەستەکانمان ڕادەوەشێنین و چەندە خۆمان بەکوشتدەدەین و چەندە خەڵك ـۆ بەکوشتدان کۆدەکەینەوە، نەخێر، گرنگ ئەوەیە ئێمە چەندە دەتوانین پێچەوانەی ئیدئۆلۆگەکانی سەرمایەداری بیربکەینەوە، چەندە دەتوانین پێچ ـوانەی ڕێکخستنی بۆرجوازی خۆمان ڕێکبخەین و چەندە دەتوانین ئافەرێنەری پێکهاتەی ناچینایەتی بین؛ ئیدی ئەو پێکهاتەیە خێزانێك بێت یا فێرگە و شوێنی کار و ـوپی خۆجێی و ڕێکخراو ـەماوەریی و تۆڕی کۆمەڵایەتیی ـێو شارەکان و هەرێمەکان و هەرەوەزییەکانی کار و خزمەتگوزاری و پێکهاتەی سەرتاسەریی کۆمەڵ بێت.

ئەمەش بەو ئەزموونگەریی و خاڵەمان دەگەیێنێت، کە ناتوانین بە ڕێکخراوەی قووچکەیی و میانجیگەر تێکۆشانی جەماوەریی و کۆمەڵایەتیی پەرەپێبدەین. ناتوانین بە پارتیی و ڕێکخستنی ڕامیاریی وەك قووچکەییترین پێکهاتەی چینایەتی خۆمان ڕزگاربکەین. ناتوانین بە پاشڕەویی و دەستەمۆیی بیر و کاریزما و ئۆتوریتەی کەسانی دیکە خۆمان ڕزگاربکەین. ناتوانین بە ڕێکخستن و پێکهاتەی قووچکەیی، ڕێکخستن و پێکهاتەی قووچکەیی چینایەتی ڕەتبکەینەوە. لەبەرئەوە لەبەردەم ئەم پرسیارەدا خۆمان دەبینینەوە و وەڵامنەدانەوەی تەنیا هەزاربارەبوونەوەی هەڵە و شکست و نائومێدییەکان بەرهەمدەهێنێتەوە:

ئایا ئێمەی ژێردەست و نەدار توانای خۆڕزگارکردنمان هەیە؟

ئەگەر وەڵام ئەرێییە، چۆن و بە کامە میکانیزم و شێوازی ڕێکخستن و بیرکردنەوە و بڕیاردان؟

ئەگەر وەڵا نەرێیە، دەی ئیدی بۆ ڕزگارکەرانمان بەناوی ئێمەوە کخراو و پارتیی و .. . قووتدەکەنەوە و ئێمە بەکوشتندەدەن، بۆچی بەخۆیان ئێمە ڕزگارناکەن؟

ئەگەر وەڵا ئەوەیە، هێزی یەکگرتووی ئێمە مۆتۆری هەموو گۆ ان و شۆشێکە، دەی ئیدی چ پێویستمان بەڕابەریی و ڕێکخستن و بیرکردنەوەی ئەوانەی دەرەوەی خۆمان هەیە؟

****

https://hejeen.wordpress.com